

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

**HOÀN THIỆN TỔ CHỨC CÔNG TÁC KẾ TOÁN TẠI CÁC
DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT GIÀY TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH HẢI DƯƠNG**

LUẬN ÁN TIẾN SỸ KINH TẾ

HÀ NỘI - 2016

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

**HOÀN THIỆN TỔ CHỨC CÔNG TÁC KẾ TOÁN TẠI CÁC
DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT GIÀY TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH HẢI DƯƠNG**

Chuyên ngành : Kế toán
Mã số : 62.34.30.01

LUẬN ÁN TIẾN SỸ KINH TẾ

HÀ NỘI - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, bản luận án là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Tổng quan về tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài	2
3. Mục đích nghiên cứu của luận án.....	11
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận án.....	11
5. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu của luận án	11
6. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận án	12
7. Kết cấu của luận án	13
CHƯƠNG 1	14
LÝ LUẬN VỀ TỔ CHỨC CÔNG TÁC KẾ TOÁN.....	14
TRONG CÁC DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT	14
1.1. Đặc điểm hoạt động kinh doanh và tổ chức quản lý trong doanh nghiệp sản xuất.14	
1.1.1. Đặc điểm hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp sản xuất	14
1.1.2. Đặc điểm về tổ chức quản lý trong các doanh nghiệp sản xuất	15
1.2. Khái niệm, ý nghĩa của tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp.....	18
1.2.1. Khái niệm tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp sản xuất.....	18
1.2.2. Ý nghĩa của tổ chức công tác kế toán trong doanh nghiệp.....	20
1.3. Cơ sở, nguyên tắc và nhiệm vụ tổ chức công tác kế toán.....	21
1.3.1. Cơ sở để thực hiện các nội dung của tổ chức công tác kế toán	21
1.3.2. Những nguyên tắc tổ chức công tác kế toán trong doanh nghiệp sản xuất	22
1.3.3. Nhiệm vụ của tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp	24
1.4. Nội dung cơ bản của tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp sản xuất...25	
1.4.1. Tổ chức bộ máy kế toán để thực hiện KTTC và KTQT.....	26
1.4.1.1. Mô hình tổ chức bộ máy kế toán.....	28
1.4.1.2. Lựa chọn mô hình tổ chức bộ máy kế toán	29
1.4.1.3. Mô hình tổ chức KTTC và KTQT.....	34
1.4.1.4. Tổ chức, bố trí hoặc thuê nhân sự làm kế toán.....	35
1.4.2. Sử dụng các phương pháp kế toán để thu thập, xử lý, hệ thống hóa phân tích, cung cấp thông tin kế toán	36
1.4.2.1. Tổ chức thu nhận, kiểm tra thông tin đầu vào	37
1.4.2.2. Tổ chức xử lý, phân loại và hệ thống hóa thông tin kế toán đầu	43
1.4.2.3. Tổ chức cung cấp thông tin kế toán.....	50
1.4.3. Tổ chức kiểm tra kế toán	56

1.5. Kinh nghiệm tổ chức công tác kế toán tại các doanh nghiệp sản xuất của nước ngoài trên địa bàn tỉnh Hải Dương	57
1.5.1. Đặc điểm tổ chức công tác kế toán ở các doanh nghiệp sản xuất của Nhật Bản ..	57
1.5.2. Đặc điểm tổ chức công tác kế toán tại các công ty sản xuất của Hàn Quốc.....	60
1.5.3. Đặc điểm tổ chức công tác kế toán tại các công ty sản xuất của Đài Loan	61
1.5.4. Đặc điểm tổ chức công tác kế toán tại các công ty sản xuất của Mỹ	63
1.5.5. Bài học kinh nghiệm về tổ chức công tác kế toán cho các doanh nghiệp sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương.....	64
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	67
CHƯƠNG 2	68
THỰC TRẠNG TỔ CHỨC CÔNG TÁC KẾ TOÁN TRONG CÁC	68
DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT GIÀY TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HẢI DƯƠNG	68
2.1. Đặc điểm hoạt động sản xuất kinh doanh và tổ chức quản lý trong các doanh nghiệp sản xuất giày ảnh hưởng đến tổ chức công tác kế toán	68
2.1.1. Đặc điểm hoạt động sản xuất kinh doanh của ngành da giày ảnh hưởng đến tổ chức công tác kế toán.....	68
2.1.2. Đặc điểm tổ chức quản lý của các doanh nghiệp sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương ảnh hưởng đến tổ chức công tác kế toán.....	77
2.2. Thực trạng tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương	84
2.2.1. Thực trạng tổ chức bộ máy kế toán.....	84
2.2.2. Thực trạng sử dụng các phương pháp kế toán để thu thập, xử lý, phân tích cung cấp thông tin kế toán	88
2.2.3. Thực trạng tổ chức xử lý, hệ thống hóa phân tích và cung cấp thông tin kế toán	97
2.3. Đánh giá thực trạng tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương	104
2.3.1. Ưu điểm.....	104
2.3.2. Hạn chế.....	105
2.3.3. Nguyên nhân.....	108
2.3.3.1. Về khuôn khổ pháp lý của kế toán	108
2.3.3.2. Về việc thực hiện chế độ kế toán và tổ chức công tác kế toán.....	109
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	113
CHƯƠNG 3	114

GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN TỔ CHỨC CÔNG TÁC KẾ TOÁN TẠI CÁC	114
DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT GIÀY TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HẢI DƯƠNG	114
3.1. Định hướng phát triển các doanh nghiệp sản xuất giày đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030.....	114
3.2. Những yêu cầu cơ bản của việc hoàn thiện tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương.....	118
3.2.1. Hoàn thiện tổ chức công tác kế toán phải đảm bảo tuân thủ Luật kế toán, nguyên tắc kế toán, phù hợp với đặc thù về quản lý kinh tế tài chính	118
3.2.2. Hoàn thiện tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp sản xuất giày phải đảm bảo phù hợp với định hướng đổi mới và phát triển hệ thống doanh nghiệp Việt Nam	120
3.2.3. Hoàn thiện tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp sản xuất giày phải đảm bảo phù hợp với định hướng phát triển của ngành da giày Việt Nam	121
3.2.4. Hoàn thiện tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp sản xuất giày phải đảm bảo cung cấp đầy đủ, kịp thời các thông tin kinh tế tài chính cho công tác quản lý kinh tế cả ở tầm vĩ mô và tầm vi mô	122
3.2.5. Hoàn thiện tổ chức công tác kế toán trong các công ty sản xuất giày phải đảm bảo tính hiệu quả và có tính khả thi	123
3.3. Nội dung hoàn thiện tổ chức công tác kế toán trong các doanh nghiệp sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương	124
3.3.1. Hoàn thiện tổ chức bộ máy kế toán.....	124
3.3.2. Hoàn thiện về tổ chức thu nhận, kiểm tra thông tin ban đầu	132
3.3.3. Hoàn thiện tổ chức xử lý, hệ thống hóa thông tin kế toán	134
3.3.4. Hoàn thiện tổ chức cung cấp thông tin thông qua hệ thống báo cáo tài chính và hệ thống báo cáo KTQT.....	145
3.3.5. Hoàn thiện công tác phân tích báo cáo tài chính	150
3.4. Điều kiện thực hiện giải pháp.....	154
3.4.1. Đối với Nhà nước.....	157
3.4.2. Đối với các Hội nghề nghiệp	159
3.4.3. Đối với các doanh nghiệp sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương	160
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	161
KẾT LUẬN CHUNG	162
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	165
PHỤ LỤC	177

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

TT	CHỮ VIẾT TẮT	CHI TIẾT
1	DNSX	Doanh nghiệp sản xuất
2	KTQT	KTQT
3	KTTC	KTTC
4	TT	Thông tin
5	CTKT	Chứng từ kế toán
6	HT	Hạch toán
7	NVKTPS	Nghiệp vụ kinh tế phát sinh
8	BMKT	Bộ máy kế toán
9	SXKD	Sản xuất kinh doanh
10	XHCN	Xã hội chủ nghĩa
11	KSNB	Kiểm soát nội bộ
12	NN	Nhà nước
13	XD	Xây dựng
14	ĐTPT	Đầu tư phát triển
15	CĐKT	Cân đối kế toán

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Mô hình tổ chức bộ máy kế toán áp dụng trong các đơn vị khảo sát.....	86
Bảng 2.2. Trình độ của người làm kế toán tại các doanh nghiệp sản xuất giày	88
Bảng 2.3. Hình thức kế toán áp dụng trong các đơn vị khảo sát	101

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1. Mô hình tổ chức bộ máy kế toán kiểu tập trung	30
Sơ đồ 1.2. Mô hình tổ chức bộ máy kế toán kiểu phân tán.....	32
Sơ đồ 1.3. Mô hình tổ chức bộ máy kế toán vừa tập trung vừa phân tán	34
Sơ đồ 2.1. Quy trình công nghệ sản xuất giày da trên địa bàn tỉnh Hải Dương	73
Sơ đồ 2.2. Quy trình công nghệ sản xuất giày thể thao trên địa bàn tỉnh Hải Dương.....	73
Sơ đồ 2.3. Quy trình công nghệ sản xuất giày ép dán trên địa bàn tỉnh Hải Dương	74
Sơ đồ 2.4. Mô hình tổ chức bộ máy quản lý Công ty Cổ phần giày Hải Dương	78
Sơ đồ 2.5. Mô hình tổ chức bộ máy quản lý Công ty Cổ phần giày Cẩm Bình	79
Sơ đồ 2.6. Tổ chức bộ máy kế toán.....	86
Sơ đồ 3.1. Mô hình tổ chức bộ máy kế toán kiểu tập trung	124
Sơ đồ 3.2. Sơ đồ kết hợp công việc của KTTC và KTQT	126

DANH MỤC PHỤ LỤC

Phụ lục số 01a): Một số thông tin về các Công ty sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương năm 2012.....	177
Phụ lục số 01b): Một số thông tin về các công ty sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương năm 2013.....	178
Phụ lục số 1c): Một số thông tin về doanh nghiệp sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương năm 2014.....	181
Phụ lục số 01c): Một số thông tin về các công ty sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương năm 2015.....	184
Phụ lục số 02: Xuất khẩu hàng giày dép sang một số thị trường chính năm 2011 và năm 2012.....	186
Phụ lục số 03: Mẫu Sổ chi tiết chi phí sản xuất chung.....	187
Phụ lục số 04: Mẫu Sổ chi tiết sản xuất toàn doanh nghiệp.....	188
Phụ lục số 05: Mẫu Sổ chi tiết chi phí bán hàng (Chi phí quản lý doanh nghiệp).....	189
Phụ lục số 06: Mẫu Sổ chi tiết doanh thu bán hàng hóa nội địa.....	190
Phụ lục số 07: Mẫu Sổ chi tiết doanh thu bán hàng hóa nhập khẩu.....	191
Phụ lục số 08: Mẫu Sổ chi tiết doanh thu kết quả.....	192
Phụ lục số 09: Mẫu báo cáo giá thành sản phẩm.....	192
Phụ lục số 10: Mẫu báo cáo số lượng sản phẩm sản xuất hàng tháng.....	193
Phụ lục số 11: Mẫu báo cáo sản xuất.....	193
Phụ lục số 12: Mẫu báo cáo chi phí sản xuất chung.....	194
Phụ lục số 13: Mẫu Báo cáo kết quả.....	194
Phụ lục số 14: Mẫu báo cáo kết quả theo khu vực và bộ phận.....	195
Phụ lục số 15: Mẫu Báo cáo quản trị CPSX theo địa điểm SXKD.....	195
Phụ lục số 16: Mẫu báo cáo quản trị chi phí sản xuất chung.....	196
Phụ lục số 17: Mẫu báo cáo quản trị giá thành sản xuất sản phẩm.....	196
Phụ lục số 18: Danh sách các công ty sản xuất giày trên địa bàn tỉnh Hải Dương tham gia khảo sát:.....	197
Phụ lục số 19: Qui định liên quan đến các thủ tục kế toán (trích).....	199
Phụ lục số 20: Bảng tổng hợp hình thức kế toán và chế độ kế toán sử dụng của các DN khảo sát.....	202
Phụ lục số 21(a): Bảng tổng hợp mô hình Tổ chức bộ máy kế toán tại các DN khảo sát.....	203
Phụ lục số 21(b): Trình độ của người làm kế toán tại các doanh nghiệp khảo sát.....	204
Phụ lục số 22: Bảng phân tích chi phí giá thành sản xuất tháng.....	205
Phụ lục số 23: Danh sách các công ty của Nhật Bản trên địa bàn tỉnh Hải Dương.....	208
Phụ lục số 24: Phân tích BCKQHĐKD Công ty Cổ phần Giày Cẩm Bình.....	210

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong những năm gần đây, các doanh nghiệp sản xuất ở nước ta đã và đang đạt được kết quả tích cực, góp phần quan trọng vào việc phát triển kinh tế - xã hội.

Mặc dù trong thời gian vừa qua rất nhiều doanh nghiệp của chúng ta đã và đang phải đối mặt với rất nhiều khó khăn đó là giá nguyên, nhiên liệu đầu vào tăng cao, lạm phát, thất nghiệp. Khuyến khích, hỗ trợ phát triển các doanh nghiệp là một trong những giải pháp cơ bản để thực hiện chiến lược phát triển kinh tế, thực hiện sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, đồng thời đảm bảo sự phát triển bền vững nền kinh tế nước ta trong điều kiện hội nhập kinh tế thế giới và khu vực.

Hải Dương là một tỉnh nằm ở đồng bằng sông Hồng, thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ, Việt Nam. Trung tâm hành chính của tỉnh là thành phố Hải Dương nằm cách thủ đô Hà Nội 57 km về phía Đông, cách thành phố Hải Phòng 45 km về phía Tây. Phía Tây Bắc giáp tỉnh Bắc Ninh, phía Bắc giáp tỉnh Bắc Giang, phía Đông Bắc giáp tỉnh Quảng Ninh, phía Đông giáp thành phố Hải Phòng, phía Nam giáp tỉnh Thái Bình và phía Tây giáp tỉnh Hưng Yên, Hải Dương còn là đô thị loại 2. Theo quy hoạch năm 2007, Hải Dương nằm trong Vùng thủ đô với vai trò là một trung tâm công nghiệp của toàn vùng. Theo Nghị quyết số 31 năm 2012/NQ - HĐND ngày 06/7/2012 điều chỉnh bổ sung quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế xã hội tỉnh Hải Dương đến năm 2020 tầm nhìn đến năm 2030, Thành phố Hải Dương đang nỗ lực phấn đấu trở thành đô thị loại 1 trước năm 2020. Với vị trí địa lý thuận lợi Hải Dương rất phù hợp để phát triển các doanh nghiệp sản xuất, trong đó có các doanh nghiệp sản xuất giấy.

Cùng với sự phát triển cả về quy mô và số lượng doanh nghiệp vấn đề nâng cao hiệu quả quản lý đối với các doanh nghiệp sản xuất được đặt ra như một tất yếu khách quan. Trong đó, sử dụng công cụ kế toán - một công cụ quan trọng của hệ thống công cụ quản lý kinh tế cần phải được nghiên cứu, tổ chức hợp lý và khoa học, vận dụng vào thực tiễn đạt hiệu quả cao nhất. Hàng loạt chính sách quản lý **kinh tế tài chính được bổ sung, sửa đổi phù hợp với yêu cầu quản lý kinh tế trong**